

TOKT: «Johan Hjort» har vært på kystsildtokt utenfor Lofoten og Vesterålen. ARKIVFOTO: HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

Jakter på kystsilda

FORSKNING

Havforskerne har startet jakten på kystsilda utenfor Lofoten og Vesterålen.

Terje Jensen
Harstad

– Vi har registrert gyting i dette området, og har tatt en rekke prøver, forteller Jostein Røttingen etter et ukestokt fra Træna til Andenes på «Johan Hjort». Fiskerne i Nordland har i mange år bedt forskerne om å studere fenomenet med høstgytende sild i dette området nærmere. Nå er det satt i gang et treårig prosjekt. Aril Slotte leder prosjektet.

– Dette er det første skrittet i retning av å kartlegge en slik bestand. Så blir det nye tokter og flere undersøkelser de neste to årene, forteller Slotte.

Like stor

Det er mange lokale sildebestander langs kysten. Høstgytingen utenfor Nordland skiller seg fra de fleste andre ved at den er kliss lik sin vårgytende artsfrend, og ved at den også vokser like fort som nvg-silda. Vanligvis vokser fisk på kysten saktere enn fisk som beiter til havs.

– Årsaken til dette fenomenet mener vi er at denne kystsilda blander seg med nvg-silda utenfor eggkanten i lange perioder. Da spiser den godt og vokser fort, forklarer Slotte.

Aril Slotte

100 tonn

For noen år siden ble det fisket på svært stor gyteklar sild utenfor Lofoten i august-september, sild som etter all sannsynlighet tilhørte en slik høstgytende underpopulasjon i sildebstanden.

Også i år står det mye sild i Lofoten, sild som har vært der hele sommeren. Denne uka ble det tatt fangst i Vest-Lofoten på 100 tonn.

Gytefelt

Dette har altså skjedd mens «Johan Hjort», med god hjelp av lokale fiskere, har lett opp og registrert gyteplasser for denne silda.

– I første omgang er det dette vi gjør. Vi tar prøver av silda, og vi prøver å påvise gytefelt, forteller Jostein Røttingen på Havforskningsinstituttet.

– Målinger av bestandsstørrelse må eventuelt komme senere, legger han til.

Ryggvirvler

Det man allerede vet og har påvist i vitenskaplige artikler, er at denne silda skiller seg ut med lavere antall ryggvirvler enn nvg-silda. Den er også mulig å identifisere på otolittene i øret.

– Vi kan lese av otolittene at dette er individer som er født om høsten, forteller prosjektleder Slotte.

Vi kan lese av otolittene at dette er individer som er født om høsten

Aril Slotte, prosjektleder kystsildprosjektet.

Nå skal denne silda også sammenlignes genetisk med flere andre sildestammer i et større felles genprosjekt mellom Norge, Island og Færøyene. Røttingen har tatt genprøver på toktet sist uke for sammenligning med islandssild, nordsjøisild, nvg-sild og også andre underpopulasjoner av sild.

Fiskermedvirkning

– Den gode kontakten med fiskerne har vært helt avgjørende

FAKTA: SILD

Den store sildestammen i våre havområder har etter hvert fått navnet norsk vårgytende sild, selv om islendingene tviholder på betegnelsen atlantiskandisk sild.

Denne bestanden gyter på Møre på vinteren/våren før den går på beitevandring ut i havet.

I nord har det alltid vært sild på kysten. Den gyter på sein sommer/tidlig høst.

Det er gjort lite og ingen forskning på denne silda. Men nå er havforskerne i gang med et treårig prosjekt. Første tokte ble avvirket 10. -17. august.

for at undersøkelsene denne gangen har blitt vellykket. Og vi håper på god kontakt med dem også i fortsettelsen, sier Slotte og Røttingen.

Steinar Jonassen i Nordland Fylkes Fiskerlag er glad for at undersøkelsene nå er i gang.

– Dette er viktig forskning. Men det er alt for tidlig å snakke om eventuell egen kvote eller andre konsekvenser. Nå får de først forske og dokumentere. Så får vi ta konklusjonene etter hvert, sier han.

terje.jensen@fbfi.no
Telefon: 77 05 90 21

Russer syklet rett på havet

ULYKKE: Den russiske matrosen på tråleren «Rubin» syklet over kaikanten, men ble varmet av damer. Matrosen syklet på havet ved Kræmeranlegget i Tromsø mandag kveld, melder itromso.no. – Mannen kom syklende ned fra Jysk og bommet på veien, og syklet over kaikanten. Han hadde flaks at det var delvis flo, for hadde det vært lavvann hadde han havnet rett på steinene, forteller vitne Stian Karlsen til ITromsø. Heldigvis kom det noen damer til stedet som ga mannen tepper slik at han kunne varme seg da han var kraftig nedkjølt.

Fant nødpeiler - men ikke båt

ULYKKE: Redningsaksjon pågår etter nødsignaler fra Nordsjøen.

Redningshelikopteret har lokalisert en sender som avga nødsignal i Nordsjøen tirsdag morgen. Men de får ikke kontakt med den britiskregistrerte fiskebåten den tilhører, melder Aftenposten.no. – Ingen svarer heller på radiomeldinger i området, sier redningsleder Ola Vaage til NTB. Han kan ikke utelukket at den britiskregistrerte fiskebåten kan ha gått ned og at nødpeilesenderen har blitt igjen på overflaten. – I verste fall er dette en ulykke, men den kan også bare være falt av skipet og havnet i vannet, sier Vaage ifølge NTB. De er nå i kontakt med britiske myndigheter, som prøver å få kontakt med fiskebåtens eiere.

Eksport-eventyr

LAKS: Den norske lakseeksporten til USA er i eventyrlig vekst, tross straffetollen som USA innførte på hel norsk laks i 2003. Christian Chrmer i Eksportutvalget for fisk (EFF) kan melde om gyldne tider for norsk lakseeksport til USA. Fra 2008 til 2009 økte eksporten til USA med over en milliard kroner. Veksten i de sju første månedene i år er, sammenlignet med toppåret 2009, på hele 97 prosent. Dette er imponerende tall, selv om det virkelig store volumet i 2009 kom mot slutten av året.

Alt tyder på at 2010 blir et historisk toppår for norsk lakseeksport til USA, melder NRK. I fjor eksporterte norske bedrifter fisk, i hovedsak laks, til en verdi av nesten 1,8 milliarder kroner.

Fant mye død fisk

OLJE: Ved munningen til Mississippi-elva i Louisiana er det funnet tusenvis av døde fiske og skaldyr. Myndighetene undersøker om oljeutslippet er årsaken til fiskedøden. Fiske ble funnet søndag på overflaten av vannet og samlet sammen i lenser som er lagt ut for å fange olje som kommer fra BPs lekkasje i Mexicogolfen, skriver avisa Times-Picayune i New Orleans.